

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OP

Uredništvo in upravlništvo je v Ljubljani, Gradišče Stev. 17/1. — Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čerknem

Naročnina za ozemlje SHS: letno D 60.—, za pol leta D 30.—, za četrt leta D 15.—, mesečno D 5.—, za

let 11.953. — Štev. telefona 552.

Plača in toži se v Ljubljani

LETO V.

LJUBLJANA, dne 5. septemb. 1922.

STEV. 103.

List stane od 1. septembra 1922:

celoletno Din 90.—, t. j. (K 360.—);
polletno Din 45.—, t. j. (K 180.—);
četrtletno Din 22.50, t. j. (K 90.—);
mesečno Din 7.50, t. j. (K 30.—);
posamezna št. Din —.65, t. j. (K 2.50).

Po madžarsko.

Svojčas, pod gospodstvom Avstro-Ogrske, smo morali dovažati za svoje potrebe pšenico in drugo zrnje iz Ogrske, ker domači pridelek ni kril potrebe. Znano pa je, da je imela prej omenjena država jako visoko carino na zrnje, saj je znašala ta carina pod 25% vrednosti in za toliko je tudi bila cena zrnja v Avstriji višja od cen na svetovnih tržiščih. Slovenci smo plačevali na leto Madžarom radi visoke carine okroglo 6 mil. zlatih kron samo na pšenici.

Vendar Madžarom ni zadostoval dobiček radi visoke carine, posluževali so se vseh mogočih pripomočkov, da bi še bolj popravili cene. — Spravljali so poročila v svet, ki so bila prikrojena njihovim potrebam.

Na madžarskih poljih so bile vedno ujme, miši in hrošči so vsako spomlad uničevali setve, enkrat je bilo preveč dežja, drugič suša, enkrat preveč solca in gorkote, drugič zopet mraza, enkrat je bilo premalo posejanega, zmanjkalo je blaga, grozila je lakota, nastopila velika potreba uvoza, dovoz je bil nemogoč radi slabih cest itd. S takimi poročili so popravljali cene. Spomnimo se samo leta 1909—10. Z raznimi poročili in manevri so pognali ceno moke na 60 kron, da je pozneje padla na 32 kron. Tista leta je propadlo nešteto obrtnikov in trgovcev, madžarski špekulantje pa so spravili ogromne dobičke. Takrat se je tudi uvozilo mnogo blaga, pri katerem so bile potem velike izgube. Madžarski magnatje in špekulantje so imeli v vladi dobro pomočnico. Njena poročila niso bila nikdar zanesljiva, bila so vedno prikrojena potrebam madžarskega gospodarstva.

Podobno sliko vidimo danes v Jugoslaviji. Dozdeva se nam, da so tam doli v Banatu itd. ostali špekulantje in oderuhi konzuma iz madžarske dobe in delajo tudi danes po madžarsko. Iz naših žitnih prihajajo tako raznolična in nasprotujoča si poročila, da smo popolnoma na nejasnem, kakšen je pravzaprav položaj. Blaga ni dobiti, ne prodaja ga ne producent, ne velešpekulant, baje blaga ni, letina je hudo slaba, preji nam lakota, čeravno smo agrarna država. Cene so zlezele jako visoko in so nad svetovnimi cenami, če so časopisna poročila pravilna.

Pred kratkim smo slišali in čitali po časopisih, da veliki mlini tam doli stoje radi pomanjkanja zrnja in premoga.

Nasprotno pa trdi poljedeljski minister oziroma njegov pomagač, da je letina dobra, da nam preostaja na stotisoče vagonov zrnja za izvoz i. t. d.

Kdo ima sedaj prav, ali producent in špekulant, kateri trdi, da ni blaga, ga zadržuje, kar ga ima v rokah, in čaka na višje cene ali minister, kateremu rojijo po glavi kar

stotisoči vagonov. Vsako leto rojijo ministrom poljoprivrede stotisoči vagonov po glavah ali izvozi se na leto po nekaj tisočev vagonov, drugi pa izginejo kot kafa.

S poročili, katere razširjajo banatski in drugi producentje in špekulantje v svet, nam niso podražili samo našega vsakdanjega kruha, ampak so tudi zelo veliko škodovali naši valuti.

Ministrstvu poljoprivrede se do sedaj ni zdelo vredno, da bi razne privatne vesti, ki so najbrže lažnjive, popravilo z uradnim poročilom. Dozdeva se nam, da ta minister tega ne more storiti, ker sploh nima vrejene poročevalne službe in tava v temi, ne ve kako stoji naša poljoprivreda. Res je, da je težko delati z nediscipliniranimi uradi in lenimi organi, ali tekom skoraj petih let pa bi se dala vrediti poročevalna služba. Ministrstvo mora dajati točna poročila in jasno sliko, da izvesti javnost in onemogoča delo raznim špekulantom, ki iskoriščajo konsum prav po madžarsko.

I. P.

Nasveti k pobijanju draginje in zadostni ter pravočasni prehrani ljudstva.

V zadnjem času čitamo po raznih listih, kaj vse namerava vlada storiti, da bi zmanjšala draginjo in kaj vse ukreniti, da zasigura revnejšim slojem prehrano.

Mislím, da bi ne bilo napačno, če bi vlada upoštevala pri akciji, ki jo hoče za pobijanje draginje uvesti tudi sledeče momente.

Z ozirom na to, da si izjava poljedelskega ministra, ki jo je nedavno tega glede letošnje žetve podal in pa trditv raznih producentov in strokovnjakov, ki prihajajo iz za žito v poštev prihajajočih krajev, zelo nasprotujejo, poljedelski minister trdi, da je letina zelo povoljna, dočim se izjavljajo strokovnj. zelo pesimistično, je vsakakor potrebno, da vlada po zanesljivih izvedencih najkrajšim potom dožene faktično množino pridelanega žita. Nato naj potrebno ukrene, da se rezervira predvsem toliko žita, kolikor ga za domačo prehrano rabi naša država. Do tja naj se meje za izvoz popolnoma zapro, in šele, ko imamo za dom potrebno količino zasigurano, meje zopet odpro. Strah, da bi vsled takih odredb naša valuta še bolj padla, je odveč, kajti minulo leto, ko je cvetel izvoz v največji meri, nismo mogli kurza naše valute dvigniti, zato tudi sedaj ne moremo slaviti posebnih nad dvig naše valute. In če takih upov ne moremo gojiti, potem nas naj bode že vsaj skrb, da obvarujemo ljudstvo pred stradanjem, pred draginjo, iz česar baš izhajata vsa nezadovoljnost in ves gnjev.

Nastane vprašanje, kako zasigurati ljudstvu zadostno množino živil, predvsem žita?

Če ima naša vlada dobro voljo in količkov avtoritete in eneržije, potem to ne bo težko storiti.

Imamo razna državna imanja — mogočna veleposestva, ki se naha-

jajo pod državnim nadzorstvom. — Vsem tem veleposestvom naj se zaupa, da oddajo gotovo množino žita po primernih cenah, ki jo v to določi posebna komisija. Vsi večji veleposestniki v Banatu itd., imajo isto tako oddati gotovo množino žita pod istimi pogoji, kakor goraj imenovana državna posestva. Potrebujemo množina žita naj se na podlagi statistike, ki bi jo izdali posamezni okraji, odnosno pokrajinske oblasti, dožene. S prevozom bi se moralo takoj pričeti, da bi n. pr. v zimskem času morebitni štrajki, snežni zameti in druge neprilike ne mogle biti vzrok stradanju — t. j. pomanjkanju moke.

Občine ali vsaj pokrajinske oblasti pa bi morale skrbeti za prikladne prostore, koder bi se žita nakladila čila in po potrebi razdeljevala.

Prepričan sem, da bode odpadel velik del nezadovoljnosti, da bode odpadel marsikak štrajk, če je vlada v položaju tako ali vsaj podobno akcijo izvesti. Rečem pa, da je treba za to akcijo precej eneržije, sicer se razni čifutski žitni špekulantje ne bodo pokorili.

Če se hoče ohraniti država, je treba ustvariti predvsem zadovoljnost med ljudstvom; to pa dosežete le na ta način, da pomirite želodce in žepe revnejših slojev. V teh razburkanih časih se mora vlada pač ozirati na revnejše sloje, kajti glas lačnega želodca se čuje najdalje.

Mnenje, da zadostuje, če si za domačo prehrano potrebno množino žita že zasiguramo na ta način, če ustavimo izvoz kakorhitro je prebitak izvožen, je vobče, posebno pa še z ozirom na ceno, napačno.

Vzemimo samo, da bi naša valuta padala še dalje, da bi jesenska in spomladanska setev pokazali slabo, potem bo producent pričel blago prikrivati, ker mu bo blago ljubše od slabega denarja, in ker prihodnjega pridelka še ne bo gotov. In tako se bodo cene dvignile, ki jih pa revnejši sloji ne bodo mogli plačevati. Zato mislim, da je zasiguranje zadostne množine žita, pa po primernih cenah le v goraj imenovanem smislu potrebno.

Opustitev kaznovanja starih monopolskih prestopkov.

Po čl. 216. zakona o proračunu za leto 1922/23 se opusti kaznovanje vseh do dne 27. julija 1921 učinjenih prestopkov zoper monopolne predpise.

Opustitev kaznovanja se izvrši takole:

1. Če kazni v posameznih primerih še niso bile izvršene, se opusti vsako nadaljnje preiskovanje in seveda tudi izrek kazni.

2. Če so bile kazni sicer že izrečene, pa se iz enega ali drugega razloga še niso izvršile (n. pr. ker sodbe še niso postale pravomočne ali ker se iztirjanje globe še ni izvršilo itd.), se kazni ne izvršijo (globe ne izterja i. t. d.).

3. Če se je denarna kazen izpremenila v zapor, se obsojen, kolikor so še v zaporu, takoj izpustijo, onim pa, ki zapora še niso nastopili, se zapor popolnoma izpregleda.

Toda v slučajih, kjer so bile kazni že plačane, se vplačane globe ne povrnejo.

Opustitev kaznovanja ne velja le za prave monopole (sol, tobak in sladine ali saharin), temveč tudi za itakozvane monopolizirane predmete, (vžigalice, petrolej in cigaretni papir). Dalje tudi ni opuščen le kaznovanje prestopkov z monopolskimi in monopoliziranimi predmeti v notranjem prometu, temveč tudi kaznovanje radi tihotapljenja teh predmetov preko carinske meje.

Vsakdo, ki je zakrivil pred 28. julijem 1921 kakršenkoli prestopke s tobakom, soljo, saharinom, užigalicami, petrolejem in cigaretnim papirjem (n. pr. če je prikril zalogo, če je kupil tihotapljeno blago itd.), je se prost vsake kazni, kolikor ni denarne kazni že plačal ali zapor kazni stal. Za opustitev kazni ni treba vlagati nobene prošnje in se tudi o opustitvi ne dobi nobenega posebnega obvestila.

Opustitev kaznovanja ne oprošča seveda nikogar od plačanja redne monopolne takse same. Ta se mora brezpogojno plačati.

Če so v posameznih primerih monopolski ali monopolizirani predmeti zaplenjeni, jih bo finančna oblast, kolikor izvirajo iz eraričnih skladišč in kolikor ni promet z njimi prepovedan (n. pr. režijske cigarete) vrnila lastnikom, če pa ne izvirajo zaplenjeni predmeti iz eraričnih zalog ali če je promet z njimi prepovedan (n. pr. doma izdelane cigarete), zapadejo brez vsake odškodnine v korist države.

Za prestopke, ki so bili izvršeni po 27. juliju 1921, tu omenjena opustitev ne velja v nobenem oziru.

Prepoved uvoza soli iz Hrvatske.

Glasom razglasa pokrajinske monopolne direkcije z dne 24. julija 1922 (priobčenega v Uradnem listu št. 79) je po odločbi finančnega ministra privatnim osebam prepovedan promet s soljo iz ene pokrajine v drugo, tako n. pr. iz Hrvatske v Slovenijo ali narobe.

Zoper one, ki uvažajo sol iz druge pokrajine, kakor tudi zoper one, ki tako sol kupujejo, se bodo — glasom omenjenega razpisa — uporabljale najstrožje zakonske odredbe.

V razpisu te zakonske odredbe niso posebej omenjene, zato je nedvomno, da se kaznujejo prestopki prepovedi uvoza soli po § 321. doh. kaz. zak. s polovičnim do dvakratnim zneskom na uvoženo sol odpadajoče monopolne takse. Ta znaša sedaj glasom odločbe uprave državnih monopolov z dne 11. marca 1922, št. 4207/M (Uradni list št. 31) 180 dinarjev za 100 kg. Prestopki prepovedi uvoza soli iz Hrvatske se kaznujejo torej najmanj z 90 Din za vsakih uvoženih 100 kg soli.

Z enako globo se kaznujejo po § 322 oni kupci, ki so vedeli, ali ki bi iz kakovosti soli, njene označbe ali cene ali iz drugih okoliščin očitno morali posneti, da se je dotična sol pripeljala iz druge pokrajine.

Pod »privatnimi osebami« niso v razpisu mišljeni le konzumenti, temveč vsi oni, ki niso zakupniki vele-

Med velesejmom inserirate najbolj uspešno v „Trg. listu“!

prodaje soli, odnosno njih pooblaščenici.

Uvoz soli v Slovenijo iz Hrvatske in drugih pokrajin ni torej prepovedan le konzumentom samim temveč tudi vsem onim trgovcem, ki niso v Uradnem listu št. 52 iz leta 1922 navedeni kot pooblaščenile veleprodajalci soli.

Zaščititi interese teh pooblaščenih veleprodajalcev in preprečiti konkurenco med njimi samimi, je tudi namen prepovedi uvoza soli iz drugih pokrajin. Proti zaščiti sami nikdo ne bo ugovarjal, vprašanje pa je, ali je bila zaščita v tej obliki potrebna in ali niso s prepovedjo ogroženi interesi ostalih trgovcev in prebivalstva sploh, večji in važnejši nego interesi onih, katere se je hotelo zaščititi.

Kdor le količjak pozna razmere v vaseh ob slovensko-hrvatski meji in ve, v kako živahni kupčijski zvezi so te vasi med seboj, bo takoj pojml, kako bo vplivala ta prepoved prometa s soljo iz Hrvatske v Slovenijo in narobe, ako se bo ta promet kontroliral in krivci na zagovor klicali.

Po našem mnenju bi — če se je moral uvoz res že prepovedati — popolnoma zadostovalo, ako bi se prepovedal uvoz večjih kvantitet, n. pr. uvoz soli preko 100 kg, nikakor pa ni bilo umestno, da se je prepovedal uvoz soli vobče.

Pa tudi za trgovski promet s soljo, bi se morale za obmejne kraje dovoliti izjeme, kakor so bile dovoljene pred prevratom, ko je bil — iz fiskalnih razlogov — promet s soljo med Avstrijo in Ogrsko (Hrvatsko) prepovedan.

Kako potrebne bi bile take izjeme, hočemo na sledečem primeru dokazati:

Vas Žagarji leži na kranjski strani tik ob hrvatski meji med Čabrom in Osilnico. — V Žagarje ne vodi po kranjski strani nobena vozna pot, zato so vsi prebivalci te (in še nekaterih drugih) vasi prisiljeni prevažati vse svoje blago po hrvatski strani.

Trgovci v Žagarjih, ki zalaga z blagom več okolišnih vasi, odslej sploh ne bo mogel soli več prodajati, razen če jo bo tihotapil preko Hrvatske, ali pa jo pustil prinesiti v nahrbtnikih po kozjih stezah preko Aueršpergovih gozdov iz Kočevja, ki je 7 ur oddaljeno. Ako bi hotel on sol iz Kočevja v Žagarje z drugim blagom vred pripeljati, bi moral namreč prepoved prometa s soljo med posameznimi pokrajinami kar štirikrat zaporedoma prekršiti. Kdor ne verjame, naj pogleda na zemljevid, da se bo prepričal, da je res. Sol, kupljena v Kočevju, se more peljati po kranjski strani samo do Petrinje (Brod na Kulpi, odtod mora iti po hrvatski strani do Gašparcov (Bosljive Loke), nato zopet po kranjski strani do Osil-

nice in končno preko hrvatske vasi Plašče do Žagarjev, kjer se prepelje na kranjsko stran.

Nič boljše ni hrvatskim obmejnimi vased in mestu Čabar. Tudi tja se more pripeljati sol le, če se vozi nekaj časa po slovenski strani. Tako so torej tudi hrvatski trgovci in konzumenti po prepovedi zelo prizadeti. Ako najde finančni organ na cesti pri Osilnici uvoz soli, ki izvira iz Hrvatske, jo mora zapleniti, četudi je namenjena za hrvatsko mesto Čabar, ker prepoved prometa s soljo je prekršena in mirna Bosna!

Pred prevratom so trgovci v občinah Osilnica, Fara in Banjaluka in tudi v nekaterih belokranjskih vaseh smeli proti nakaznici občinsk. urada dobivati sol iz hrvatskih eraričnih zalog na Reki in Karlovcu in voziti to sol neovirano po hrvatski zemlji. — Ravnofako pa so smeli tudi hrvatski trgovci, ki so se izkazali z boletu hrv. solnega urada, neovirano voziti sol po kranjski strani.

Neobhodno potrebno je, da se tudi sedaj dovolijo take ali slične olajšave, ker bodo sicer nastale v prej omenjenih obmejnih krajih popolnoma nevzdržne razmere in bo ljudstvo v nekaterih vaseh — brez soli.

Izvoz in uvoz.

Svoboden izvoz in uvoz poštnih znamk. Ministrstvo za pošte in brzojav je odobrilo svoboden izvoz in uvoz poštnih znamk. To velja za uporabljene in neuporabljene znamke.

Uvoz petroleja v Češkoslovaško. — Leta 1921 je uvozila Češkoslovaška surovega petroleja 498.278 meterskih stotov, 172.075 meterskih stotov očiščenega petroleja, 102.754 meterskih stotov očiščenega bencina in za 230.000 meterskih stotov drugih mineralnih olj.

Prepoved izvoza živil iz Poljske. Kakor poročajo iz Varšave, je poljska vlada zabranila izvoz glavnih živil.

Izvoz našega lesa v Italijo. Po italijanskih statističnih podatkih se je v prvih treh mesecih izvozilo iz Jugoslavije v Italijo okoli 75.000 ton lesa.

Narodno gospodarske zadeve.

Denarstvo.

Devize in valute. Po odloku generalnega inšpektorata ministrstva za finance, J. br. 4252, z dne 1. septembra 1922, bodo odbori za promet z devizami in valutami pri Narodni banki v Beogradu in njenih podružnicah, ukinili od 3. septembra 1922 naprej za štirinajst dni, t. j. do vsehvi 16. septembra 1922, izdajanje odobrenj za nakup deviz za uvoz blaga iz inozemstva. V tem roku se morajo izrabiti vsa odobrenja, ki do sedaj ne bi bila izrabljena, ker sicer po gori predpisanim roku izgube veljavo. V roku 14 dni morajo stranke pri kom-

petentnih odborih prijaviti z dokazilnimi listinami vse devize, ki jih potrebujejo za plačilo starih inozemskih dolgov za že naročeno ali prejeto blago. Po preteku označenega roka odbori ne bodo več sprejemali prijav. Stranke, ki izstavljenega odobrenja v predpisanem roku ne bi mogle več izkoristiti, morajo odobrenje vrniti kompetentnemu odboru in zaprositi novo odobrenje. Te prijave se bodo smatrale kot ostale prijave uvoznikarjev za plačilo starih dolgov oziroma kupnine za naročeno blago. Za te prijave se bodo izdajala odobrenja po novih predpisih. V roku od 3. do vsehvi 16. septembra 1922, bodo odbori izjemoma izdajali odobrenja, če bo šlo za plačilo zapadnih menic, ali za došlo blago, ki je bilo pred 3. septembrom naročeno in se mora plačati. V tem primeru mora prosilec predložiti tovrstne listine.

Nova emisijska banka na Dunaju. Na Dunaju se snuje nova emisijska banka z osnovni mkapitalom 60 milijonov švicarskih frankov. Banko bodo finansirale dunajske banke.

Kroženje bankovev avstro-ogrsk banke se je zvišalo v drugem tednu avgusta za 80.46 milijard kron, tako, da je s tem doseglo višino 913.93 milijard K. Kurzna vrednost kovinastega zaklada, računjena po kurzu, določenem za plačevanje carine v zlatu, pa znaša 15.35 milijard kron.

Carina.

Zlati carinski nadavek v Nemčiji znaša od 30. avgusta do 5. septembra 21.950 odst. proti 17.400 odst. izza dne 23. avgusta.

Carinski dohodki sovjetske Rusije so znašali v prvem polletju 1922 2.072 milijonov 500.000 novih rubljev.

Promet.

Direktni železniški tovrni promet iz Češkoslovaške v Jugoslavijo. Južna železnica obvešča, da je med Češkoslovaško republiko in Jugoslavijo mogoč direktni tovrni promet brez posredovanja tretjih oseb, in sicer potom internacionalnega tovrnega lista. Tak način transporta je tudi sigurnejši in hitrejši in naj se ga interesentje v obilni meri poslužujejo.

Zvišanje tarifov Južne železnice. — Južna železnica je vsled padca valute povišala osebne tarife za 200%, tovrne pa za 250%. Povišanje velja od 8. septembra. (To zvišanje velja seveda samo za Avstrijske proge južne železnice.

Razno.

Padanje cen svinjam in masti. Odkar je povišana izvozna carina na debele svinje, so padle v Slavoniji cene za 20 kron pri kg žive teže, t. j. od 90 na 70 kron. Tudi cene svinjski masti so sorazmerno nazadovale.

Prodaja jugoslovanske imovine v Italiji. V italijanskem službenem listu

Ker vrednost spornega predmeta ni presegala višine 2.500 frankov, ni bil vzklic proti obsodbi nemogoč.

Poskušali so zdaj napraviti prijatelja v Murcio odgovornega, toda ta ni hotel nič slišati o tem, da bi vrnil prejeti predujem, še manj, da bi plačal tovrnino ali nosil stroške. — Ni mislil, pravi, da ima parnik pravico prekladanja v Londonu; bili bi pa sicer tudi upravičeni, konnosement pred sprejetjem prečitati in ga zavrniti.

»Pravzaprav ima mož prav,« pripomni gospod Feldbach, »in to bo dobra šola za nas, da bomo v bodoče obračali več pozornosti na opazke v konnosementu. Kurt, koliko nas pa stane pravzaprav ta čela zabava?«

»924 frankov predujem, 325 frankov tovrnina in sodnijski stroški, papa.«

»Ki bodo gotovo tudi znašali 150 frankov. Torej vsega skupaj 1400 fr. S tem denarjem bi ti napravil že lepo potovanje.«

»Toda, zakaj se ne obrnemo na sodišče v Murcio in ne tožimo moža, da nam vrne predujem?«

»Da bi imeli zopet čast, plačati par sto frankov sodnijskih stroškov in bi končno vendar-le nič ne dosegli! Ne, ne, Kurt, rajši ostanimo pri 1400 frankih in skušajmo poravnati izgubo na drug način!«

je izšla naredba, po kateri je dovoljeno jugoslovansko državljano prodaja njih imetja v krajih, ki so jih anektirali Italijani, le-tedaj, ako se izkupiček deponira pri sodnji. Kaj bodo potem napravile italijanske sodnije z imovino naših državljanov, o tem naredba molči, toda najbrž bodo velik del izkupička porabile za razne svoje davke.

Žitnica za pasivne kraje brez vagonov. Novosadska produktna borza je poslala dne 29. avg. 1922 ministru saobračaja sledeči brzojav: »Gospod minister! Našemu produktivnemu življenju preti težka kriza. Na teritoriju Vojvodine je pomanjkanje vagonov katastrofalno, pogreša se približno tri tisoč vagonov. — Moke in pšenice že več mesecev ni možno dobavljati iz Vojvodine v pasivne kraje. Vsak poizkus, da se nabavi vagoni, ostane brezuspešen. Pri takih razmerah ostane vsaka akcija za pobijanje draginje brezuspešna, kajti pasivni kraji morajo za visoko ceno kupovati tam, kjer se jim kaže povoljna prilika, in tedaj, kadar so k temu prisiljeni. Vsled tega vlada na mnogih mestih preobilica in blago se kvari, dočim vlada v pasivnih krajih glad. Situacija je poslabšana še tudi vsled tega, ker je dobavljenje v odprtih vozovih dovoljeno le na teritoriju Vojvodine. V svrhu hitre ublažitve te katastrofalne situacije prosim, da se razum nameravanih sklepov na zadnji službeni konferenci, izvedejo tudi ti naši predlogi: Na teritoriju Vojvodine naj bo gotovo število zaprtih vagonov stalno na razpologo za dobavo, z ozirom na to, ker je Vojvodina žitnica za pasivne kraje, drugič naj železniška direkcija, dokler ne dobi zadostno število zaprtih vozov, dovoli dobavljanje tudi v odprtih vozovih na celem teritoriju kraljevine. Ako gospod minister na podlagi naših predlogov izda hitre ukrepe, bo ne le ublažil draginjo, ampak bo obenem zagiral potrebno oskrbo pasivnih krajev, kar je v naši domovini vitalno vprašanje.« — Pomanjkanje vagonov v Vojvodini je katastrofalno in to mnogo pripomore k stalnemu dviganju draginje. Trgovski krogi so brez moči, in je bila vsled tega tudi odposlana navedena brzojavka ministru saobračaja, slična prošnja pa tudi ministru socialne politike, da naj njih dvojica stori v tem oziru potrebne korake.

Slaba vinska trgateg v Madžarski. Kakor poročajo iz Budimpešte, je stanje vinogradov v Madžarski vsled suše skrajno kritično. Trgateg bo mnogo slabša, nego lani.

Zlato in srebro v češkoslovaški republiki. Lansko leto so nakopali v vsej češkoslovaški deželi 354 kg zlata, pa 1649 kg srebra.

Ameriški bankirji nimajo interesa, da bi dali Evropi kako posojilo. — Na konferenci bankirjev v Newyorku, kjer se je obširno razpravljalo o gospodarski obnovi Evrope in o vprašanju, medzavezniških dolgov, je bilo sklenjeno, da nimajo ameriški bančni krogi pri takih razmerah, kakršne vladajo danes v Evropi, nobenega interesa, da bi dali Evropi kakršnokoli posojilo. Predno da bi dala Amerika Evropi posojilo, bi se morale tam izvesti temeljite finančne reforme.

Produkcija sladkorja v Nemčiji je znašala po službenih podatkih za prvih 10 mesecev tekočega poslovnega leta 25.6 milijonov q. V istem času preteklega poslovnega leta se je produciralo za 11.5 milijonov q manj.

Ljubljanski veliki sejem.

Historična razstava slovenskih slik je združena s prireditvijo II. ljubljanskega velesejma in velja vsaka vstopnica za razstavišče tudi za poset te zelo interesantne razstave. Razstava tvori revijo celega razvoja slovenske slikarske umetnosti od dobe renesanse sem, to je od konca 16., odnosno v začetku 17. stoletja do modernega realizma tja v leto 1880. Zastopani so zlasti barok, rokoko in bidermayerstvo v Sloveniji. Razstava je odprta cel dan in bo tvorila nekaj pendant k Narodni Galeriji slovenske moderne umetnosti v Kresiji, na vogalu Stritarjeve ulice in Šolskega drevoreda.

TRGOVSKI DOM!
Prispevke sprejema:
„Trgovski dom, Ljubljana“
Gradilišče 17.

Podlistek.

Od začetnika do popolnega trgovca.

(28. nadaljevanje.)

Nevolja gosp. Feldbacha se je še povečala, ko je prejel dva dni pozneje depešo iz Antwerpna: »Huddersfield« dospel. Vsi zaboji močno poškodovani, oranže gnile. Carinarna ne dovoli uvoza, je ukrenila takojšnje uničenje blaga. Parnik zahteva tovrnino. Brzojavite navodila.

»Kurt, brzojavi takoj spediterju, naj vložil protest proti parniku in mu piši, naj on, kot imejitelj konnosementa, toži kapitana za popolno povrnitev škode! Navedi mu znesek 1895 frankov, to je 1320 fr. glasom fakture, 250 fr. izgubljeni dobiček in 325 fr. tovrnina za 150 zabojev. Parobrodna družba se je s podpisom konnosementa obvezala, v odpremo v dobrem stanju sprejeto blago odposlati v Antwerpen, in mi zahtevamo ali naše blago v takem stanju, da ga lahko prodamo, ali pa povračilo vrednosti. Taka nesramnost, še tovrnino zahtevati za gnile oranže! Nisem sicer noben prijatelj tožarjenja, toda tako ne dovolim ravnati z menoj!«

Spediter v Antwerpnu je poveril svojega advokata, da nastopi proti parobrodni družbi, ki je od svoje strani tožila zaradi plačila tovrnine glasom konnosementa.

Stvar je prišla v tek. — Kurt obvesti nakladatelja v Murcio, kaj se je zgodilo in kaki koraki so se podvzeli. Pisal je, da ne dvomijo, da se pravda zanje ugodno izteče, in kakor hitro bo antwerpensko sodišče odločilo in parobrodna družba plačala, bodo napravili obračun.

Sodišče pa ni odločilo v dobro tvrdki Feldbach! Njene zahteve so bile odklonjene, češ, da je bila paroplovna družba na podlagi opazke na konnosementu, ki ji je dovoljevala prekladanje blaga v kakem drugem pristanišču in ga od tam naprej poslati v namembni kraj, upravičena izložiti oranže v Londonu in jih od tam z drugim parnikom odposlati v Antwerpen. Stvar nakladatelja bi bila, da bi se bil prepričal, ali je parnik »Peninsula« direktni parnik ali ne. Omenjeni parnik da je po konnosementu zadostil svoji dolžnosti in pripisati je le naravi blaga, da je trpelo vsled daljše vožnje in vsled omota, itak preslabega za večkratno prekladanje. Paroplovna družba je zaslužila tovrnino, ki jo zahteva, in jo mora imetnik konnosementa plačati.

II. Ljubljanski velesemenj od 2.-11. sept. 1922

Mestna občina ljubljanska na čast sejma

V soboto zvečer se je vršil v kazini rout, ki ga je na čast sejma priredila mestna občina. Te lepo uspele prireditve so se udeležili mnogi občinjaki. Pozdravil jih je komisar dr. Senekovič s sledečim govorom:

Cenjena gospoda!

Otvoritev drugega ljubljanskega velesemenja, ki smo ji danes prisostvovali, je izreden dogodek, ki ga smemo po vsej pravici Slovenci praznovati. Drugi velesemenj otvarja novo razdobje v razvoju naše industrije in trgovine ter je živa priča nepričakovanega razmaha našega narodnega gospodarstva v kratki dobi, odkar smo združeni v novi domovini. Dokaz nam je resnega in smotnega prizadevanja naših pridobitnih krogov, dokaz je podjetnosti in požrtvovalnosti naše dom. industrije in trgovine. Radi tega je velesejm dogodek, ki se ga vsi veselimo in ki ga prav od srca pozdravljamo. Ljubljana, ki je razvoj domače industrije in trgovine vedno pozorno zasledovala ter ga po svojih močeh podpirala, je ponosna, da se vrši velesejm na njenem ozemlju. Mestna občina ljubljanska je priredila današnji sestanek, hoče s tem počastiti prireditelje in udeležnike sejma ter izraziti priznanje in hvaležnost vsem onim činiteljem, ki jim gre zasluga, da je letošnja prireditev tako lepo uspeła.

Kot sedanjemu zastopniku mesta Ljubljane mi je prijetna dolžnost, pozdraviti vse gospode, ki so se oazvali našemu povabilu. Osebito mi je čast, da morem v naši sredi pozdraviti zastopnike naše centralne vlade, g. ministra za trgovino in industrijo itd. Prisotnost g. ministra daje prireditvi velesejma poseben sijaj in je najboljši dokaz, kako visoko ceni naša vlada pomen ljubljanskega velesejma za splošno narodno in državno gospodarstvo. Iskreno pozdravljam konzularne zastopnike tujih držav, ki so bili tako ljubeznjivi ter s udeležili današnjega sestanka.

V posebno veselje mi je, da morem v naši sredi pozdraviti odličnega nemškega publicista in iskrenega prijatelja našega naroda g. Hermana Wendla.

Čut hvaležnosti mi veva, da se kot zastopnik mesta Ljubljane posebej spominjam častnega predsednika ljubljansk. velesejma, žalibog vsled prehlajenja zadržanega, g. pokrajinskega namestnika in ministra Ivan Hribarja, ki si je kot dolgoletni mestni odbornik in župan pridobil neprecenljivih zaslug za belo Ljubljano. Iz potresnih razvalin vstaja pred našimi očmi — in to zlasti po zaslugi in prizadevanju g. pokr. namestnika — nova, velika, moderna Ljubljana. Pozdravljam gospoda Fr. Bonača, predsednika glavnega odbora ljublj. velesejma, vse člane tega odbora, pa tudi vse druge sodelavce, ki so z neumornim delom organizirali ljublj. velesejm. Slednjič pozdravljam zastopnike trgovine in industrije, ki se jim moramo zahvaliti, da moremo svetu pokazati tako lepe uspehe v našem narodnem gospodarstvu.

Sklepam z iskreno željo, da bi letošnji velesejm imel čim najboljši uspeh in obrodil mnogo dobrega sadu, zlasti pa, da bi utrdil dobri vsem našim trgovcem in industriji po vsem našem ozemlju, ter ga ponesel tudi preko mej naše domovine.

Iskreno pozdravljen je nato govoril minister za trgovino in industrijo Osman Vilovič, ki je govoril približno naslednje:

Veliko je pričakoval od te gospodarske prireditve in z velikim veseljem je prišel v slovensko prestolico. Toda kar je danes, motreč naš krasen sejm od paviljona do paviljona opazoval in videl, nadkriljilo je vsa njegova pričakovanja. Odkrito in iskreno mora to povdarjati in pristati,

da so Slovenci s to prekrasno uspešno prireditvijo vnovič dokazali, da so pravi mojstri v tihi, strokovnem in velesuspešnem gospodarskem delu, kjer so že dosedaj dosegli krasne uspehe. Ta priznana in v letošnjem ljubljanskem velesejm krasno dokumentirana okolnost je pa tudi najzanesljivejše jamstvo, da se bode v bodoče vse to započeto gospodarsko delo na lajevalo z isto, mogoče še večjo slovensko podjetnostjo in energijo. Na ta način se bodo dosegli vedno večji uspehi, ki se bodo brez vsakega dvoma stopnjevali in večali od sejma do sejma. Z njimi in z drugimi sličnimi prireditvami, kakor z gospodarskim intenzivnim delom sploh, pa se ima doseči in se bo doseglo od vseh nas iskrenih Jugoslovenov zaželeno popolno ujedinjenje, ki prinese naši ljubljani državi pravo jekleno moč in silo, katere se bomo veselili v prvi vrsti mi sami, katero pa bode moralo vedno bolj in bolj v vsakem oziru upoštevati tudi vesoljno inozemstvo. V tem znamenju se vršijo in se imajo krepko nadaljevati in medsebojno tekmovali tudi sejsmske naše prireditve po celi državi na podlagi medsebojne gospodarske ljubezni in v prosep naše nad vse ljubljene države, ki mora s svojim vladnim in uradnim delovanjem pri vsaki priliki vzbujati, pospeševati in vsestransko podpirati gospodarsko in sploh narodno delo in ki bode tudi slejko prej hitela ustreči vsaki opravičeni želji in vsem pravičnim gospodarskim stremljenjem. S tem zagotovilom on pozdravlja mili mu slovenski narod, vse zaslužne prireditelje prekrasnega ljubljanskega velesejma in zlasti tudi njegovo glavno pokroviteljico namreč mestno občino ljubljansko.

Odkrite besede g. ministra so napravile globok utis, ki ga je povdaril v svojem govoru tudi predsednik II. ljubljanskega velesejma g. Bonač:

Sree mi veva, da se Vam, čestita gospoda, v imenu celokupnega odbora še enkrat iskreno zahvalim, da ste blagovolili osebnostno prisostvovati otvoritvi ljubljanskega velesejma.

Izredna čast nam je, da smo mogli v naši sredi pozdraviti g. ministra trgovine in industrije, ki je blagovolil prevzeti protektorat našega sejma. Dovoljujem si g. ministru, ki je s tem pokazal popolno razumevanje naših teženj, izreči iskreno zahvalo.

Zahvaliti se mi je pa tudi mestni občini ljubljanski za naklonjenost, ki jo je kakor vselej tudi povodom II. ljubljanskega velesejma udeležovala napra mindustriji, trgovini in obrti, zavedajoč se njega važnega pomena za narodno gospodarstvo.

Zavedamo se dobro, da tudi letošnja naša razstava ni morda na oni višini, kamor bi jo radi povzdignili. — Nadejam se pa, da boste odnesli kar najlepše utise.

Treba je pomisliti, da smo še mlada, v težkih bojih porojena država. Dočim je bilo zapadnim narodom v dolgih stoletjih mogoče večji del svoje energije v miru posvečati delu in napredku, moral je Jugosloven, predvsem naš junaški brat Srb, bojovati neprenehoma junaške boje za obstanek in svojo svobodo.

Ni pa prav nobenega dvoma, da bo naš zdravi troimanski narod odlej tem hitreje napredoval, kulturno in gospodarsko. V prvi vrsti se moramo seveda otresti krutih posledic svetovne vojne.

Naloga jugoslovenske industrije, trgovine in obrti je, da z vztrajnim delom čim preje pripomore doseči plemeniti ta cilj. O naših uspehih hočemo sleherno leto dati javnosti točne in jasne račune. In da bodo doseženi uspehi vedno lepši, vedno častnejši, s to zavedno obljubo kliče: mo: Na svidenje torej na prihodnji naši reviji, na III. ljubljanskem velesejm!

Po govoru g. Bonača se je razvila prisrčna in živahna zabava.

Utisi s sejma.

Kljub slabemu vremenu in večjim naličjem kaže že začetek letošnjega semnja silno lepe uspehe. Dasi je prostor še enkrat večji kot je bil lansko leto, znaša namreč preko 40.000 m², ima človek utis, da je letos več posetnikov kot pa lansko leto. Posebno zanimanje vlada za nove paviljone. Paviljon K, različne stavbe na novem veseličnem prostoru, posebno pa paviljon L, ki je zelo smiselno postavljen in urejen, tako, da se ga v slučaju potrebe brez nadaljnjega lahko podaljša v poljubni smeri proti Tivolskemu gozdu. Neprijetno učinkujejo na človeka praznine povzročene vsled tega, ker blago vsled počasnega funkcioniranja carinskih oblasti še ni došlo. Razstavljeno je najraznovrstnejše blago, preko 700 domačih in tujih tvrdk, in že dosedaj se je sklenilo mnogo pomembnih transakcij. Med udeležniki figurirajo svetovno znane velefirme, kakor Ferum Zagreb — Wolf Magdeburg — Jugoslovanski Kremenezky zavodi Zagreb — Avstro Daimler, Puhwercke, Monte Cattini Milano — Čehojug Ljubljana — Eisen und Stahlindustrie Essen-Ruhr, Titania-Werke Wels, Vogel und Noot Wien, T. W. Hoffmann, Breslau, Welkerwerke, Wien, Brown Boveri Wien, Lanz Mannheim, 9 belgijskih velefirm, Gebrüder Fischer Wien, Fleck Söhne Wien, Schumann Leipzig, Plagwitz itd. itd.

Izmed razstavljajočih firm moramo zaenkrat predvsem omeniti sledeče:

Kristal d. z o. z. Maribor; prvovrstna tvornica za izdelovanje zrcal iz brušenega stekla, menda edina te vrste v Jugoslaviji. Razstavljeno ima v paviljonu E krasno garnituro zrcal v vrednosti 200.000 K. Omeniti moramo predvsem dvoje krasno izdelanih zrcal, v katerih je reliefiran portret našega Kralja in Kraljice. Vsako teh zrcal reprezentira vrednost 25 tisoč kron.

Mustafa i Izet Hardaga, Sarajevo. Bogato skladišče bosanskih umetnih proizvodov, orientalnih ročnih del, bakrenih in srebrnih proizvodov in vseh vrst bosanskih ročnih kožnih torbic; krasne ročne vezanine v zlato in srebru; lesene vaze s srebrom obdelane. Tvrdka ima razstavni prostor v paviljonu E.

Jugoslavenski Kremenezky zavodi, Zagreb.

Prvovrstno podjetje za žarnice in električno inštalacijo. Proizvaja med drugimi sledeče: Metallum žarnice, žarnice v obliki cvetja, sadja itd., žarnice s plinom polnjene, projektilske svetilke, fare za avto, žarnice za zdravniške svrhe in žarnice za žepne baterije. Nadalje male transformatorje, električne aparate za kurjavo in kuho, likalnice, posode in plošče za kuhanje, števec, prekidače, ventilatorje vsake vrste, kable in žice za nizko in visoko napetost, material za izoliranje, cevi za izoliranje, najrazličnejše električne instrumente, galvanoskope, instrumente za registriranje, tahometre za avtomobile in aeroplane, anemotahometre za merjenje brzine vetra, telefonske naprave, mikrofone, mikrotelefone, telefonske centrale, telegrafske naprave, morze aparate, suhe elemente in mokre elemente vseh tipov, železnike varnostne naprave, kanderne armature za notrano in zunanjo razsvetljavo, dinamo stroje, transformatorje, material za visoko napetost, elektromedicinske aparate. Tvrdka ima velevzorno urejeno izložišče v paviljonu I; vsak obiskovalec se ne hote ustavi pred oddelkom tvrdke Kremenezky.

Karol Bastiančič, Ljubljana. Prvovrstno slovensko elektrotehnično podjetje ima v paviljonu H lično urejen razstavni prostor za svoje interesantne proizvode. Skladišče izolatorjev za visoko in nizko jakost

struje, vse vrste elektroporcelana in vse vrste inštalacijskega materiala prvorazredne kakovosti. Predvsem moramo omeniti varstveni in alarmni aparat proti vplomu Survid, ki je danes najpopolnejša iznajdba za varstvo proti vplomu in požaru. Aparat predstavlja umetno kombinacijo elektrotehnike in kinomehanike. Naj si vsak obiskovalec ogleda ta veleznimivi aparat. Druga specialiteta te tvrdke je aparat za avtomatično ogrevanje vode direktno preko vodovodne inštalacije. Voda postane v teku par sekund popolnoma topla in sicer doseže vročino 60 stopinj. Za manipulacijo tega aparata ni potrebno drugega kot samo enostaven pritisk na električni gumb. Inštalacija tega aparata je združena z zelo majhnimi stroški. Razstavna koja tvrdke Bastiančič je opremljena z zelo veliko preciznostjo in okusnostjo in tvori objekt izredne važnosti in privlačnosti za vsakega gledalca.

Izmed nemških razstavljalcev naj omenimo za enkrat tvrdki

R. Wolf, delniško društvo, Magdeburg-Buckau.

Moderno urejena tovarna za industrijske in poljedelske stroje. Specialni izdelki: parni kotli, cestni valjarji, parni plugi, cestne lokomotive in ogromne lokomobile, od katerih je ena razstavljena v paviljonu F: ter »Welker-Werke« Dunaj.

Dunajska specialna tovarna modernih strojev za obdelovanje lesa. Tračne žage, vrtnalke, krožne žage in polnojarmeniki tvrdke Hoffmann, Breslau.

V prihodnjem sestavku priobčimo seznam izdelkov italijanskih in belgijskih razstavljalcev.

Laskavo mnenje tujcev o sejmu. Urednik našega lista je imel priliko, razgovarjati se z znamenitim nemškim publicistom He. Wendlem, ki si je semenj ponovno ogledal. G. Wendel se je o njem izrazil nad vse laskavo. Med drugim je dejal, da nikdar ni mislil, da je v naši deželi industrija na tako visoki stopnji, in da je tako lepo razvita. Kljub temu, da vse naše kraje in razmere pozna dosti bolj kakor večina naših ljudi, mu je bil ta velik razmah naše industrije, obrti in trgovine neznan. Bil je naravnost presenečen, ko si je semenj prvič ogledal, dasiravno je videl že nešteto sličnih prireditev svetovnega slovesa. Vsled tega si je semenj ponovno ogledal in se je o organizaciji in tehničnem vodstvu sejma izredno pohvalno izrazil. Njegovo mnenje je, da imajo ljubljanski sejmji z ozirom na posredovalno ulogo Ljubljane, velik pomen in da se jih bodo v bodočnosti inozemski industrijski krogi še bolj tesno oklenili. O sami prireditvi bo gosp. Wendel obširno poročal v raznih inozemskih listih in bo napisal tudi razprave o naši industriji in obrti. V to svrhu bo g. Wendel prepotoval ponovno naše kraje in ogledal razna industrijska podjetja, v kolikor jih še ne pozna.

Dalje je naš urednik govoril z g. Jakobom Altmaier-jem, dopisnikom enega največjih angleških listov »Manchester Guardian«. Tudi g. Altmaier se je izrazil v istem smislu in obljubil, da bo o naši razstavi poročal v svojem listu. V družbi z gosp. Wendeljem si bo tudi on ogledal razne kraje naše domovine, v kateri se sedaj prvič nahaja. Izredno mu ugaja pri nas in laskavo je pohvalil naše ljudi, ki ga povsod sprejmejo z veliko ljubeznjivostjo.

Mnenje obeh uglednih gospodov je zelo značilno in služi v čast ne samo prirediteljem, temveč slovenski domovini sploh. Mi smo v zunanjem svetu še premalo znani in pogosto omalovaževani. Le na ta način, če bomo v naše kraje privabili tujce, da si sami ogledajo velik napredek Slovenije v kulturnem in gospodarskem oziru, si bomo povsod pridobili potreben ugled in upoštevanje, ki ga prav gotovo tudi zaslužimo.

Oglase naročite lahko tudi na sejmskem prostoru pri prodajalki „Trg. lista“!

Mednarodni transporti

Antonio Biancheri & Comp., Postojna

Centrala: Ponteba.

Podružnica: Postojna (Poštni predal 17). Villach (Poštni predal 51)

Agentura: Prestranek, Trbiž, Arnoldstein.

Oprema vsake vrste blaga.

Specijalna odprema živil, žive in zaklane živine v kateri koli kraj.

Vsa naročila za Jugoslavijo sprejema medn. trg. sped. in sklad. d. d. »Orient«, podružnica Ljubljana, Sodna ulica števil. 3.

Ustanovljeno 1896

!! Najugodnejši nakup !!

Šolske zvezke

Za osnovne, srednje in obrtne šole, v obliki, kvaliteti in linamentu natanko po predpisih. Nadalje vse šolske in pisarniške potrebščine, vsakovrsten papir in razglednice,

dobavlja po najnižjih cenah. **Tiskarna Sava, Kranj.** Za trgovce posebno nizke cene! Ljubljanski velesemenj, paviljon E, št. 17

Pozor! Ne zamudite prilike

ter si nabavite obutev, katero Vam nudi v veliki izbiri po še starih ugodnih nizkih cenah, dokler zaloga ne poide

tvrdka

Ant. Krisper

Ljubljana, Mestni trg 26

Istotam se sprejme

šteparica

zgornjih delov.

Največja zaloga

Paviljon K, št. 468.

klavirjev in planinov v Ljubljani

Jerica Hubad roj. Dolenc. Ljubljana, Hlšerjeva ulica 5.

priporoča za nakup najboljše inštrumente izvrstnih tovarn po najsolidnejših njih. cenah.

Vzorčni velesojem v Pragi

od 3. do 10. sept. 1922

Centralno tržišče srednje Evrope.

Najcenejši izvirnik za nabavo raznovrstnih izdelkov čehoslov. industrije.

Velesojmski znak z izkaznico stoji 25 Din, služi kot permanentna vstopnica v razstavišče in upravičuje k popustu pri vožnji po železnici. Velesojmski stanovanjski urad preskrbi udeležnikom ugodna stanovanja. Natančnejša pojasnila dajejo vsi čehoslovaški konzulati, zastopniki Praškega velesojma in

Velesojmska pisarna

Praga I., Staroměstská radnice

ker se prodajajo tudi znaki in izkaznice.

BERSON

Gumijevi napetniki in podplati

Vam ohranijo obuvalo

trpežno

in

lepo.

Dobe se v vsaki boljši trgovini z usnjem ter na debelo pri

Berson-Kaučuk d. d. Zagreb, Wilsonov trg 7.

Mavec - gips

portland- in roman-cement, apno, opeko, umetni škrlj, strešno in izolacijsko lepenko, watprof, karbolit, drvocement, razne žehlje

nudi po najnižji ceni

Kosta Novakovič in dr.

veletrgovina s stavbenim materijalom

Ljubljana,

Miklošičeva cesta števil. 13.

Prevzame se tudi izpeljava xylolithnih tlakov.

Na debelo!

Na debelo!

„JADRAN“

izvozna in uvozna družba z o. z.
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 9

priporoča svojo veliko zalogo kolonijalnega in špecerijskega blaga.

Najnižje cene, točna in solidna postrežba.

Telefon Interurban št. 113.

„SINTA“

Splošna Industrijska in Trgovska družba z o. z., Ljubljana, Miklošičeva c. 15

dobavlja iz skladišča ali tovarne: Gospodarske stroje in razno orodje, stroje in druge potrebščine za mlekarstvo. Nosilce, betonsko železo, lite cevi, žico, strešno lepenko. Vse vrste železa, pločevin, žebeljev. Različna orodja, okove za zgradbe, ter razne hišne in kuhinjske potrebščine. Motorje vseh vrst za pogon z bencinom, sirovom oljem in paro. Cele naprave za izdelovanje plina in briketov. Tračnice, ogibe, vozove in vse druge potrebščine industrijskih železnic. Cevi za vodovode in plin, ter vse tozadevne armature. — Najugodnejša nabavna prilika za trgovce in industrije po tvorniški ceni.

Weissbacher, lesnoindustrijska družba z o. z., Ljubljana

Telefon 114

Dunajska cesta 66.

Telefon 114

I. obrat: Parna žaga. Tesarstvo. Izpeljava in naprava strešnih stolov za visoke stavbe in zvonike, stropov, slepih in ladijskih tal, verand, paviljonov, kegljišč, vrtnih ograj, ledenic, mostov, polotaže.

II. obrat: Strojno mizarstvo. Stavbeno mizarstvo: okna, vrata, portali, stopnjice, steklenih sten.

III. obrat: Tovarna lesenih šaluzij in rolo za okna po lastnem preizkušenem sistemu.

LEVSTEK & OBLAK, RAKEK.

Prodaja in nakup
moke in deželni
pridelkov.

Špecerijsko blago,
železnina, cement.

Veleprodaja kr. mo-
nopolne soli.

Ceniki na razpolago Brzjavke: Leo, Rakek

Underwood

najboljši ameriški pisalni
stroj sedanjosti

Opalograph

razmnoževalni aparat
razmnožuje strojno in
ročno pisavo potom ne-
izrabljive stekl. plošče.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

The Rex Co. Ljubljana, Gradišče 10.

Paviljon K, št. 485.

IDEAL mod. C

najboljši nemški stroj

Schapirograph

najcenejši razmnoževalni
aparat.

Tvornica perila

MAKS DURJAVA IN DRUG

Telefon št. 208.

MARIBOR, Gregorčičeva ul. 24.

Telefon št. 208.

„Indus“ d. d., prej Carl Pollak

Tovarna usnja in usnjatih izdelkov Kranj-Ljubljana-Urhnika

Centralna pisarna Ljubljana. Sv. Petra cesta 68. Telef. 528.

I. Industrija usnja;

- A. Vegetabilno (čvrsto-
strojeno usnje).
- B. Chromousnje.
- C. Galunousnje za izde-
lovanje vezilnih in
šivalnih jermenč-
kov.
- D. Lakusnje.

II. Industrija us- njatih izdelkov;

- A. Čevlarski izdelki.
- B. Konfekcija transmisij-
skih gonilnih jermen-
ov.
- C. Konfekcija za dokole-
nice (gamaše), nogo-
metne žoge, torbice,
portefeuilles itd.

Veletrgovina z železnino

PINTER & LENARD, MARIBOR

V zalogi se nahaja:

Traverze, cement, železo vseh vrst, pločevina,
štedilniki, žica, žičniki, pumpe, razne cevi, kovanja
za zgradbe in pohištvo; kuhinjska posoda, lita in
pločevinasta, kovaško, ključavničarsko in mizarstvo
orodje, kose, brusni kamni in vsi drugi v želez-
ninsko stroko spadajoči predmeti. Blagajne vseh
vrst; verige domače tovarne.

Postrežba točna!

Cene solidne!

Vrvi

Vrvi -- vrvarske izdelke sploh -- motvoz, platno, lan in konopljo
priporoča

ANTON ŠINKOVEC * Kranj - Grosuplje

razstavlja v paviljonu L 514.

Vrvi

Lokomobile najnovejše konstrukcije v
vseh velikostih.

Parne mlatilne garniture.

Tračnice poljskih železnic 660 mm
razdalje med tračnicami (Spurweite) —
kompletne.

Plinove in parne cevi v vseh dimen-
zijah, črne in zacinjene.

Tračnice za stavbe in industrijske proge.

Kompletna parna žaga (Vollgatter).

Remscheidovo orodje.

Žičniki od 10-20 do 46-120.

**Stavbeno — konstrukcijsko — su-
rovo železo**, črno in zacinjeno.

Pločevina vseh dimenzij, dobavlja takoj
s skladišča Maribor

Jugoslovansko importno in eksportno podjetje

inž. Rudolf Pečlin, Maribor, Trubarjeva ulica 4. — Telefon interurb. 82.

Paviljon H, št. 340.